

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 139/2021-81

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu a zo sudcov Miroslava Duriřa a Ladislava Duditřa (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 44, Bratislava, IČO 52 262 821, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Bartoš, proti postupu Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 78 Ek 349/2018 a jeho uznesení z 30. apríla 2019 za účasti zúčastnenej osoby [REDACTED], zastúpeného Mgr. Iankom Troiakom, advokátom, Dukelských hrdinov 34, Zvolen, takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 78 Ek 349/2018 a jeho uznesením z 30. apríla 2019 **b o l o p o r u ř e n é** základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 78 Ek 349/2018 z 30. apríla 2019 **z r u ř u j e a v e c v r a c i a** Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** sťažovateľke nahradiť trovy konania v sume **415,51 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. júla 2019 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 78 Ek 349/2018 a jeho uznesením z 30. apríla 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Zároveň navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okrem toho sťažovateľka žiada aj o priznanie náhrady trov konania v sume 415,51 eur.

2. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 139/2021-39 zo 16. marca 2021 bola ústavná sťažnosť sťažovateľky prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Dňa 10. augusta 2018 bol okresnému súdu ako exekučnému súdu doručený návrh sťažovateľky ako oprávnenej na vykonanie exekúcie týkajúcej sa vymoženía sumy 18 070,18 eur s príslušenstvom a trov konania na základe nespotebitel'ského rozhodcovského rozsudku č. k. RD 199/2017 zo 7. decembra 2017 vydaného rozhodcovským súdom ROYAL DEVELOPMENT – RSRD, zspo (ďalej len „exekučný titul“), ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 26. decembra 2017.

4. Dňa 20. septembra 2018 okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie súdному exekútorovi, ktorý vydal upovedomenie o začatí exekúcie doručené povinnému 18. októbra 2018. Dňa 4. decembra 2018 bol okresnému súdu prostredníctvom súdneho exekútora doručený návrh povinného na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Návrh povinný odôvodnil tým, že nemal vedomosť o existencii exekučného titulu, ktorý mu nebol doručený (ani jeho právnému zástupcovi). Jeho právny zástupca disponoval jedine informáciou z oznámenia poštového doručovateľa o uložení zásielky na pošte, ktorej odosielateľom bol rozhodcovský súd a ktorú si mohol prevziať v odbernej lehote. Pre nesprávne vyznačenie odbernej lehoty poštovým doručovateľom však nedošlo k prevzatíu zásielky povinným, čím podľa jeho názoru nemohol exekučný titul nadobudnúť právoplatnosť a vykonateľnosť. Povinný namietal aj nedostatok právomoci rozhodcovského súdu na rozhodnutie sporu pre neexistenciu platne uzatvorenej rozhodcovskej doložky. Povinný ako vtedajší konateľ spoločnosti [REDAKOVANÉ], nikdy vlastnoručne nepodpísal zmluvu o dielo z 8. septembra 2016, na základe ktorej bol zaviazaný na úhradu pohľadávky. Zároveň ako štatutárny orgán nespĺnomocnil tretiu osobu na jej uzatvorenie, nebol oboznámený so všeobecnými obchodnými podmienkami a zároveň takouto zmluvou nedisponuje.

5. Uznesením okresného súdu č. k. 78 Ek 349/2018 z 15. marca 2019 (vydaným vyšším súdnym úradníkom) bola okrem iného exekúcia zastavená podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku. Podľa odôvodnenia rozhodnutia rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor zo všeobecných obchodných podmienok spoločnosti [REDAKOVANÉ],

ako pôvodného veriteľa (čl. XV) platných v čase vzniku pohľadávky (ďalej len „všeobecné obchodné podmienky“). Rozhodcovská zmluva medzi oprávneným a povinným mala vzniknúť podľa § 4 ods. 4 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) v nadväznosti na § 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní ako iná zmena v osobe dlžníka vo vzťahu, na ktorý sa vzťahuje rozhodcovská zmluva. Rozhodcovský súd poukázal na § 135a ods. 2 v spojení s § 135a ods. 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), keďže povinný bol v danom čase konateľom a jediným spoločníkom spoločnosti [REDACTED]. Žalovaný nárok na náhradu škody tak pochádza z priamej súvislosti so všeobecnými obchodnými podmienkami platnými v čase vzniku pohľadávky, v ktorých povinný ako konateľ spoločnosti pristúpil k rozhodcovskej doložke. Tým, že túto rozhodcovskú doložku akceptoval, je priamo zodpovedný v zmysle § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka ako konateľ za škodu, ktorú spôsobil v súvislosti so záväzkom spoločnosti, ktorý pokrývala rozhodcovská doložka. Ďalším spôsobom vzniku rozhodcovskej doložky medzi oprávneným a povinným bolo v zmysle § 4 ods. 7 zákona o rozhodcovskom konaní v nadväznosti na § 21 ods. 2 nepodanie námietky proti existencii rozhodcovskej zmluvy zo strany žalovaného (povinného) v rozhodcovskom konaní.

6. Podľa názoru okresného súdu rozhodcovská doložka v takom znení, ako je zakotvená vo všeobecných obchodných podmienkach, sa nemohla vzťahovať na obchodný vzťah obchodnej spoločnosti (jednej zo strán rozhodcovskej doložky) voči svojmu konateľovi, ktorý nebol samostatnou stranou rozhodcovskej doložky, ale konal v jej mene. Okresný súd preto neakceptoval uzatvorenie rozhodcovskej doložky takýmto spôsobom, a teda to, že má ísť o inú zmenu v osobe dlžníka uzatvorenú v zmysle § 4 ods. 4 v spojení s § 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc prejednať a rozhodnúť daný spor z rozhodcovskej doložky, pod ktorej aplikačný rozsah tento spor nespadá, keďže rozhodcovská zmluva medzi oprávneným a povinným nebola platne uzavretá, a teda právomoc rozhodcu prejednať daný spor nebola rozhodcovskou zmluvou založená. Exekučný titul teda vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodnúť, čiže bol vydaný v rozpore so zákonom. Takýto rozhodcovský rozsudok nemôže byť exekučným titulom, keďže ide o rozhodnutie ničotné (nulitný právny akt), z hľadiska materiálneho nevykonateľné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky, a preto na jeho podklade nemožno zákonne viesť exekúciu (nútený výkon rozhodnutia).

7. Proti uzneseniu okresného súdu z 15. marca 2019 sťažovateľka podala sťažnosť, ktorú odôvodnila v podstate rovnakými skutočnosťami, ktorými dôvodí aj ústavnú sťažnosť. Napadnutým uznesením okresného súdu (vydaným zákonným sudcom) bola sťažnosť zamietnutá. Okresný súd dospel k záveru, že skutkový stav veci bol vyšším súdnym úradníkom zistený správne, z takto zisteného skutkového stavu vyšší súdny úradník vyvodil správny právny záver, ktorý bol náležitým spôsobom odôvodnený.

8. Okresný súd doplnil argumentáciu, že povinný ako fyzická osoba konajúca vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť nebol nijakým spôsobom v zmluvnom vzťahu s oprávneným ani jeho právnym predchodcom, keď v zmluvnom vzťahu konal ako konateľ spoločnosti, teda v mene právnickej osoby, ktorú úkony jej konateľa aj zaväzovali. Povinný nie je právnym nástupcom právnickej osoby, ktorá bola účastníkom právneho vzťahu s právnym predchodcom oprávneného, ani oprávneným, a preto sa na neho nevzťahuje rozhodcovská doložka citovaná rozhodcom v odôvodnení rozhodcovského rozhodnutia. Za inú zmenu v osobe dlžníka tak, ako to má na mysli § 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní, nemožno považovať zodpovednostný vzťah konateľa

voči spoločnosti, v ktorej je konateľom, keďže tu ide o iné subjekty zodpovednostného vzťahu, ale aj o iný obsah záväzku (náhrada škody). K možnosti považovať rozhodcovskú zmluvu za písomne uzavretú aj vtedy, ak je jej existencia tvrdená v žalobe a žalovaný v žalobnej odpovedi doručenej rozhodcovskému súdu jej existenciu nenamietne, okresný súd uviedol, že povinný v žalobnej odpovedi podľa odôvodnenia rozhodcovského súdu nedostatok právomoci rozhodcovského súdu konať a rozhodnúť spor namietal. K tvrdeniam oprávneného, že exekučný súd nemá právomoc posudzovať exekučný titul, konštatoval, že exekučný súd je oprávnený pri každom exekučnom titule skúmať jeho formálnu a materiálnu vykonateľnosť, pričom formálnou stránkou vykonateľnosti je aj skúmanie, či exekučný titul vydal orgán na to oprávnený. Pokiaľ exekučný súd preskúmava platnosť rozhodcovskej zmluvy (doložky) preskúmava formálnu stránku vykonateľnosti oprávneným predloženého exekučného titulu. Preskúvanie formálnej a materiálnej stránky vykonateľnosti exekučného titulu exekučným súdom je prijímané bez výhrad aj rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

II.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti argumentuje, že exekučný titul nebol kauzálne príslušným súdom zrušený ani nebola právoplatne odložená jeho vykonateľnosť. Predmetom rozhodcovského konania bola náhrada škody proti členom štatutárneho orgánu spoločnosti dlžníka podľa § 135a ods. 5 Obchodného zákonníka v situácii, keď si veriteľ nedokáže vymôcť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti dlžníka. Rozhodcovské konanie prebiehalo podľa § 3 ods. 2 v spojení s § 1 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní. Podľa názoru sťažovateľky došlo medzi ňou a žalovaným k tacitnému vzniku rozhodcovskej zmluvy podľa § 4 ods. 7 zákona o rozhodcovskom konaní.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zhrnula právne závery, ktoré podľa jej názoru vyplývajú z napadnutého uznesenia okresného súdu, takto:

„- Exekučný súd vždy meritórne preskúmava nespotrebitel'ské rozhodcovské rozhodnutie.

- Exekučný súd vždy pri nespotrebitel'skom rozhodcovskom rozhodnutí skúma existenciu platne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy.

- Novela zákona č. 244/2002 Z. z. platná od 01.01.2015, najmä v časti zrušenia ustanovenia § 45, neplatí na exekučnom Okresnom súde Banská Bystrica.

- Iná zmena v osobe dlžníka vo vzťahu, na ktorý platí rozhodcovská zmluva podľa § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. nie je aplikovateľná na štatutára spoločnosti dlžníka.

- Exekučný Okresný súd v Banskej Bystrici je oprávnený vykonať akýkoľvek meritórny prieskum nespotrebitel'ského rozhodcovského konania podľa vlastného uváženia a nie je pritom viazaný žiadnymi zákonnými limitmi uvedenými v zákone č. 244/2002 Z. z. ani limitmi uvedenými v Exekučnom poriadku.

- Iné názory - prejudiciálne rozhodnutia kauzálne príslušného Okresného súdu Bratislava V, Okresného súdu v Banskej Bystrici, odvolacích súdov (vrátane Krajského súdu v Banskej Bystrici), Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR nemajú žiaden vplyv na rozhodovaciu prax exekučného Okresného súdu v Banskej Bystrici.“

11. Podľa sťažovateľky žiaden z týchto právnych záverov nie je správny, všetky odporujú právnym názorom, ktoré vyplývajú zo zaužívanej aplikačnej praxe, a sú z časti založené na starších súdnych rozhodnutiach spred roku 2015, ktoré nereflektujú aktuálny právny stav, t. j. príslušnú zmenu

zákona o rozhodcovskom konaní a tiež od 1. apríla 2017 účinnú zmenu Exekučného poriadku. Takáto nesprávna aplikácia zákona o rozhodcovskom konaní v justičnej praxi je príčinou nedostatočnej dôvery v nespotrebitel'ské rozhodcovské konania v Slovenskej republike. Sťažovateľka sa domnieva, že splnila všetky zákonné podmienky pre návrh na vykonanie exekúcie, napriek tomu okresný súd zamietol jej sťažnosť proti svojmu uzneseniu z 15. marca 2019, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky na vykonanie exekúcie, bez toho, aby uviedol nejaký zákonný a preskúmateľný dôvod na tento postup. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je nepreskúmateľné, odporuje ustanoveniam zákona o rozhodcovskom konaní a Exekučného poriadku. Sťažovateľka tiež tvrdí, že okresný súd svojvoľne vykonal meritórny prieskum exekučného titulu v exekučnom konaní a skúmal právomoc rozhodcovského súdu v nespotrebitel'skom rozhodcovskom rozsudku, čím exekučný súd prekročil svoju právomoc.

12. Sťažovateľka uvádza, že § 45 zákona o rozhodcovskom konaní umožňoval exekučnému súdu vykonať prieskum právomoci rozhodcovského súdu, existencie rozhodcovskej zmluvy a procesných väd rozhodcovského konania v celom rozsahu podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní bolo s účinnosťou od 1. januára 2015 zrušené, „zákonodarca si už ďalej neželal, aby exekučný súd skúmal právomoc rozhodcovského súdu, alebo ani iným spôsobom preskúmal nespotrebitel'ské rozhodcovské konania. Toto úzko súvisí s oddelením spotrebitel'skej arbitráže do nového zákona č. 335/2014 Z. z., kde exekučnému súdu zostalo zachované právo preskúmať spotrebitel'ské rozhodcovské konania. Takéto oprávnenie exekučného súdu je dokonca priamo zakotvené v ustanovení 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku. Je nepochybné, že predstava zákonodarcu bola dať právomoc preskúmať exekučnému súdu iba spotrebitel'ské rozhodcovské konania...“.

13. Podľa sťažovateľky si okresný súd nesprávne vykladá pojem preskúmanie exekučného titulu, keďže oprávnenie exekučného súdu posudzovať, či v rozhodcovskom konaní konal orgán s právomocou, sa obmedzuje iba na okolnosti posudzovania spôsobilosti byť rozhodcom. Posudzovanie právomoci orgánu, ktorý vydal nespotrebitel'ské rozhodcovské rozhodnutie, nad rozsah § 6 zákona o rozhodcovskom konaní je neprípustné. Sťažovateľka ďalej uvádza, že od 1. januára 2015 exekučný súd nemá právomoc preskúmať právomoc rozhodcovského súdu a existenciu rozhodcovskej zmluvy pri nespotrebitel'ských rozhodcovských konaniach.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a zúčastnenej osoby

III.A. Vyjadrenie okresného súdu:

14. Na základe výzvy ústavného súdu z 18. marca 2021 sa k ústavnej sťažnosti vyjadril predseda okresného súdu, ktorý v stanovisku č. k. Spr 4015/21 z 30. marca 2021 uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava argumentácie uvedenej v napadnutom uznesení okresného súdu a ústavnú sťažnosť považuje za nedôvodnú.

15. Prílohou vyjadrenia predsedu okresného súdu bolo vyjadrenie zákonného sudcu. Ten okrem iného uviedol, že napadnuté uznesenie vychádza z ustálenej praxe najvyšších súdnych autorít, na základe ktorej je exekučný súd oprávnený preskúmať materiálnu a formálnu stránku exekučného titulu. Jedným z elementov formálnej stránky exekučného titulu je aj právomoc orgánu, ktorý vydal takéto rozhodnutie. Exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či exekučný titul bol

vydaný orgánom vybaveným právomocou na vydanie takéhoto rozhodnutia. Ak takáto právomoc chýba, ide o právny akt nulitný. Vo veci sťažovateľky exekučný súd dospel k záveru, že inú zmenu v osobe dlžníka (§ 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní) nemožno považovať za zodpovednostný vzťah konateľa voči obchodnej spoločnosti, v ktorej je konateľom.

16. K sťažovateľkou uvedenému uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 MCdo 11/2010 z 26. septembra 2011 zákonný sudca uviedol, že sa týka spotrebiteľského rozhodcovského konania. Zároveň z neho vôbec nevyplýva, že by exekučný súd nemal preskúmať právomoc orgánu (rozhodcovského súdu) na konanie a vydanie exekučného titulu. V prípade sťažovateľkou uvádzaného uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 300/2018 z 5. septembra 2018 zákonný sudca konštatoval, že sťažovateľka si zjavne vytvára z tohto rozhodnutia vlastné závery, ktoré z neho nevyplývajú, keď podstatou bolo nerešpektovanie názoru dovolacieho súdu krajským súdom a ústavný súd v rozhodnutí neprijal záver o nemožnosti preskúmať exekučným súdom právomoc rozhodcu v nespotebiteľských veciach.

17. Zákonný sudca na oporu svojho právneho záveru uvedeného v napadnutom uznesení poukázal na viaceré uznesenia najvyššieho súdu (č. k. 3 Cdo 146/2011 z 13. októbra 2011, č. k. 3 Cdo 27/2011 z 29. januára 2015, č. k. 6 Cdo 105/2011 z 10. októbra 2012, č. k. 5 Cdo 230/2011 z 18. septembra 2012) a uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 484/2018.

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že exekučný súd nemá oprávnenie posudzovať právomoc rozhodcu konať a rozhodnúť nespotebiteľskú vec. Z tohto dôvodu exekučný súd nedisponuje právomocou skúmať formálnu stránku vykonateľnosti pri tých exekučných tituloch, ktorými sú rozhodcovské rozsudky vydané v nespotebiteľských veciach. Podľa názoru zákonného sudcu uvedené tvrdenie popiera doterajšiu (desaťročia) ustálenú súdnu prax, preto ani konajúci súd nemal dôvod odkláňať sa od svojej doterajšej rozhodovacej činnosti, pri ktorej skúma formálnu stránku exekučného titulu, či dôkladne argumentovať proti názorom uvedeným v komentároch či rozhodnutiam všeobecných súdov, ktorými argumentuje sťažovateľka.

19. Exekučný súd dospel k záveru, že povinný ako fyzická osoba konajúca vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť nijakým spôsobom nebol v zmluvnom vzťahu so sťažovateľkou ako oprávnenou ani jej právnym predchodcom, keď v zmluvnom vzťahu konal ako štatutárny orgán, teda v mene právnickej osoby, ktorú úkony tohto orgánu zaväzovali. Povinný nie je právnym nástupcom právnickej osoby, ktorá bola účastníkom právneho vzťahu s právnym predchodcom sťažovateľky, ani oprávneným, a preto sa na neho nevzťahuje rozhodcovská doložka citovaná rozhodcom v odôvodnení rozhodcovského rozhodnutia. Súd tak dospel k záveru o absencii právomoci rozhodcovského súdu spor konať a rozhodnúť, teda o nedostatku formálnej vykonateľnosti exekučného titulu.

III.B. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

20. Zúčastnenej osobe ako povinnému v predmetnej exekúcii bolo ústavným súdom výzvou z 18. marca 2021 umožnené vyjadriť sa k podanej ústavnej sťažnosti v lehote 10 dní. V podaní z 8. apríla 2021 zúčastnená osoba okrem iného uviedla, že exekučný súd rozhodol správne, keď exekúciu zastavil, a to aj s ohľadom na to, že výkon práva v rozpore so zákonom a odporujúci navyše aj dobrým mravom nemôže požívať právnu ochranu. Podľa názoru zúčastnenej osoby vedenie exekúcie je v rozpore s verejným poriadkom a je protizákonné. Sťažovateľkou uvádzané rozhodnutia všeobecných súdov v iných veciach sú irelevantné, keďže ani v jednom z týchto

prípadov nebola situácia, že povinným je konateľ spoločnosti, ktorá nikdy žiadnym spôsobom neuzatvorila rozhodcovskú doložku (dokonca ani samotnú zmluvu o dielo). Konateľ spoločnosti ani nikto iný oprávnený konať za spoločnosť nikdy neuzatvorili zmluvu o dielo, resp. akúkoľvek inú zmluvu, ktorá by obsahovala alebo by čo i len odkazovala na nejaké všeobecné obchodné podmienky obsahujúce rozhodcovskú doložku. Napriek tomu rozhodcovský súd rozhodol inak a podľa názoru zúčastnenej osoby nezákonne. Napadnuté uznesenie okresného súdu zúčastnená osoba preto považuje za vecne správne a zákonné.

III.C. Replika sťažovateľky:

21. Sťažovateľke bolo ústavným súdom výzvou z 12. apríla 2021 umožnené vyjadriť sa k vyjadreniu okresného súdu k prijatej ústavnej sťažnosti v lehote 10 dní. Zároveň bolo sťažovateľke doručené na vedomie aj vyjadrenie zúčastnenej osoby. Na vyjadrenie okresného súdu a zúčastnenej osoby reagovala sťažovateľka podaním z 3. mája 2021.

22. V tomto podaní sťažovateľka okrem iného uviedla, že rozhodcovský súd má právo konať a rozhodovať proti štatutárovi spoločnosti dlžníka o náhradu škody podľa § 135a ods. 5, resp. § 194 ods. 9 Obchodného zákonníka v situácii, keď si veriteľ nedokáže vymôcť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti, ktorá je dlžníkom. Takéto rozhodcovské konanie nevylučuje zákon o rozhodcovskom konaní, keďže o takomto nároku je možné uzavrieť dohodu o urovnaní (§ 1 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní), pričom ide o inú zmenu v osobe dlžníka vo vzťahu, na ktorý platí rozhodcovská zmluva (§ 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní). Podkladom právomoci rozhodcovského súdu je v tomto prípade uzavretá rozhodcovská zmluva medzi veriteľom a dlžníkom. Táto vo vzťahu voči štatutárovi spoločnosti, ktorá je dlžníkom, následne vzniká podľa § 3 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní ako iná zmena v osobe dlžníka vo vzťahu, na ktorý sa vzťahuje rozhodcovská zmluva. Takéto rozhodcovské konanie je považované za obchodný spor, v ktorom štatutár spoločnosti nevystupuje ako fyzická osoba (spotrebiteľ), ale ako súčasť právnickej osoby, voči ktorej má veriteľ nevyhnutnú pohľadávku.

23. Podľa sťažovateľky sa okresný súd správal ako súd odvolací proti rozhodcovskému konaniu vedenému pod sp. zn. RD/199/2017, čo je u exekučného súdu vylúčené. Povinný (žalovaný v rozhodcovskom konaní vedenom pod sp. zn. RD/199/2017) ako bývalý konateľ spoločnosti [REDAKOVANÉ], nepodal námietku/žalobu na príslušnom súde proti rozhodcovskému uzneseniu č. k. RD/199/2017 z 18. októbra 2017 (§ 21 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní) a ani exekučný titul nenapadol žalobou na príslušnom súde (§ 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní). U povinného preto prišlo k definitívnej preklúzii práva akokoľvek spochybňovať exekučný titul sťažovateľky. Z tohto dôvodu vyjadrenie povinného sťažovateľka považuje za irelevantné.

24. Sťažovateľka ďalej uviedla, že exekučný súd vo svojom vyjadrení zopakoval, že vychádzal z ustálenej dlhoročnej praxe najvyšších súdnych autorít. K tomu exekučný súd uviedol viaceré súdne rozhodnutia, ktoré majú potvrdiť jeho názor, že exekučný súd má právo v rámci skúmania podmienok na vykonanie exekúcie rozhodcovského rozsudku zároveň skúmať aj to, či mal rozhodcovský súd právomoc vo veci konať, a teda či bola medzi stranami uzavretá rozhodcovská zmluva. Exekučný súd tiež uviedol, že rozhodcovský súd nemá právomoc konať a rozhodovať proti štatutárovi spoločnosti o náhradu škody v situácii, keď si veriteľ nedokáže vymôcť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti. Exekučný súd svoje hypotézy opiera o to, že takýto prieskum rozhodcovského rozsudku je povinný *ex officio* vykonať, aby zistil, či vo veci rozhodol orgán, ktorý mal na to právomoc. Podľa názoru sťažovateľky je uvedený právny názor exekučného súdu

nesprávny. Novelou zákona o rozhodcovskom konaní účinnou od 1. januára 2015 bol zrušený § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, čím zaniklo oprávnenie exekučného súdu preskúmať nespotrebitel'ské rozhodcovské rozsudky z pohľadu arbitrability rozhodcovského súdu, ktorý ich vydal, alebo preskúmať právomoc rozhodcovského súdu, t. j. či bola platne uzatvorená rozhodcovská doložka/zmluva. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala aj na závery nálezov ústavného súdu č. k. II. ÚS 300/2018 z 5. septembra 2018, č. k. IV. ÚS 22/2020 z 13. mája 2020, č. k. II. ÚS 298/2020 z 5. novembra 2020, č. k. III. ÚS 148/2020 z 9. marca 2021, č. k. IV. ÚS 282/2020 z 10. novembra 2020, č. k. I. ÚS 265/2020 z 15. decembra 2020, č. k. II. ÚS 398/2019 zo 17. decembra 2019 a tiež aj na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 M Cdo 11/2010 z 26. septembra 2011.

25. Exekučný súd teda porušil v bode 1 označené práva sťažovateľky tým, že sa svojvoľne odklonil od platného znenia zákona o rozhodcovskom konaní a platného znenia Exekučného poriadku. Exekučný súd svojvoľne vykonal meritórny prieskum exekučného titulu v exekučnom konaní a skúmal právomoc rozhodcovského súdu v nespotrebitel'skom rozhodcovskom rozsudku. Týmto prekročil svoju právomoc, keďže k tomu nie je súdom príslušným a takýto prieskum vykonal nezákonný sudca. Za súčasného právneho stavu je jedinou možnosťou na napádanie nespotrebitel'ského rozhodcovského konania iba podanie námietky alebo žaloby podľa § 9 ods. 5, § 21 ods. 4, § 40 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní výlučne v lehote uvedenej v zákone a iba na kauzálne príslušnom súde podľa § 28 zákona č. 160/2015 Z. z Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Rozhodcovské rozhodnutie, ktoré nebolo právoplatne zrušené alebo zmenené kauzálne príslušným súdom, má rovnaké účinky ako právoplatné rozhodnutie všeobecného súdu. Z tohto dôvodu exekučný súd nemôže vyhlásiť, že rozhodcovské rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené kauzálne príslušným súdom, je nulitné alebo dokonca ho nazvať paaktom. Zákon o rozhodcovskom konaní v znení účinnom od 1. januára 2015 v žiadnom svojom ustanovení neumožňuje exekučnému súdu preskúmať nespotrebitel'ské rozhodcovské konanie ani posudzovať právomoc rozhodcovského súdu a existenciu rozhodcovskej doložky/zmluvy. Exekučný poriadok v znení účinnom od 1. apríla 2017 v žiadnom svojom ustanovení neumožňuje exekučnému súdu preskúmať nespotrebitel'ské rozhodcovské konanie ani posudzovať právomoc rozhodcovského súdu a existenciu rozhodcovskej doložky/zmluvy a ani iným spôsobom brániť exekúciu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

26. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania, ako aj s obsahom spisu okresného súdu dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, a preto pristúpil k posúdeniu veci samej.

27. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne

zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy).

28. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) a vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

29. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje zásadná odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

30. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola práva, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

31. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

32. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01).

33. Podľa § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku exekučným titulom na účely tohto zákona je aj vykonateľné rozhodnutie vydané v rozhodcovskom konaní vrátane zmieru v ňom schváleného.

34. Podľa § 21 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodcovský súd je oprávnený rozhodnúť o svojej právomoci vrátane námietok týkajúcich sa existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. Ak dospeje k záveru, že nemá právomoc rozhodovať vo veci samej, uznesením rozhodcovské konanie zastaví.

35. Podľa § 21 ods. 2 zákona o rozhodcovskom konaní účastník rozhodcovského konania, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo

neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, môže tak urobiť v rozhodcovskom konaní najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Toto časové obmedzenie neplatí pre námietku neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zakladajúcej sa na tom, že o veci nemožno rozhodovať v rozhodcovskom konaní, alebo, že vo veci má byť rozhodované podľa osobitného zákona; túto námietku možno uplatniť až do skončenia ústneho pojednávania, pri písomnom konaní až do vydania rozhodcovského rozsudku. Námietku, že sporná otázka prekračuje právomoc rozhodcovského súdu, musí účastník rozhodcovského konania uplatniť najneskôr vtedy, keď sa počas rozhodcovského konania o tejto otázke dozvie.

36. Podľa § 21 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní ak rozhodcovský súd rozhodne, že má právomoc rozhodovať, rozhodne o námietke podľa odseku 2 rozhodcovským uznesením alebo, ak sa účastníci nedohodli inak v rozhodcovskom rozsudku. Ak rozhodcovský súd rozhodne rozhodcovským uznesením, že má právomoc rozhodovať, účastník rozhodcovského konania, ktorý námietku podal, môže do 30 dní po doručení predbežného rozhodnutia podať návrh na súd, aby o námietke rozhodol. Proti rozhodnutiu súdu o zamietnutí námietky nie je prípustný opravný prostriedok. Rozhodcovský súd môže počas rozhodovania o námietke pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok.

37. Podľa § 40 ods. 1 písm. a) bodu 1 zákona o rozhodcovskom konaní tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak účastník rozhodcovského konania preukáže, že nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

38. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky, že okresný súd zastavil exekúciu bez opory v platnom práve, čím zasiahol do jej práv. Tvrdí, že ak okresný súd v exekučnom konaní skúmal rozhodcovskú doložku v rozhodcovskom nespotebiteľskom konaní a v napadnutom uznesení konštatoval nedostatok právomoci rozhodcovského súdu na vydanie rozhodcovského rozsudku, teda jeho nulitu, prekročil tým svoju právomoc.

39. Ústavný súd pripomína, že 1. januára 2015 nadobudol účinnosť zákon č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“). Tým zároveň došlo k formálnemu oddeleniu zákonnej úpravy nespotebiteľského a spotrebiteľského rozhodcovského konania. Z hľadiska predmetu právnej úpravy sa markantným spôsobom zvýraznil rozdiel oboch týchto konaní spočívajúci predovšetkým vo zvýšenej ochrane spotrebiteľa ako „slabšej strany“ v rámci zmluvného vzťahu a na neho nadväzujúceho rozhodcovského konania.

40. V okolnostiach danej veci je nevyhnutné poukázať na závery vyslovené v náleze ústavného súdu č. k. II. ÚS 300/2018 z 5. septembra 2018 vo vzťahu k rozhodcovskému konaniu, ktoré sa týka sporu z iného než spotrebiteľského právneho vzťahu. Podľa názoru ústavného súdu ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní umožňujúce účastníkovi tohto konania namietat' nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy (§ 21 ods. 2) a domáhať sa žalobou podanou na príslušnom súde zrušenia rozhodcovského rozsudku pre neplatnosť rozhodcovskej zmluvy vylučujú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu v exekučnom konaní. V týchto ustanoveniach sa totiž premieta klasická rímska právna zásada

(princíp) „*vigilantibus iura scripta sunt*“ („práva patria bdelým“). Nevyužitie postupu podľa týchto zákonných ustanovení v iných než spotrebiteľských veciach znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu, a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní, pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel – boli by nadbytočné. Rovnaký záver zaujal už skôr najvyšší súd v uznesení č. k. 6 ECdo 7/2013 z 26. júna 2013, ktoré bolo vydané v čase, keď neexistoval osobitný zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

41. Berúc do úvahy dôvody prejednávanej ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že rovnaké závery o možnosti skúmania právomoci nespotebiteľského rozhodcovského súdu sa primerane použijú aj na možnosť exekučného súdu v rámci svojej pôsobnosti preskúmať uplatnenie rozhodcovskej doložky z hľadiska toho, či pokrýva aj nárok podľa § 135a Obchodného zákonníka (m. m. nález IV. ÚS 22/2020).

42. Ústavný súd zastáva názor, že nosné právne názory vyslovené v jeho náleze sp. zn. II. ÚS 300/2018 sú naďalej uplatniteľné aj pri posudzovaní prípadov, na ktoré sa s účinnosťou od 1. apríla 2017 vzťahuje novela Exekučného poriadku (zákon č. 2/2017 Z. z.).

43. K uvedenému sa žiada dodať, že právomoc súdov v civilných veciach je všeobecne vymedzená § 3 a § 4 CSP tak, že „súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.“. Takto vymedzená právomoc jednotnej sústavy všeobecných súdov zahŕňa právomoc civilného súdu, ako aj exekučného súdu, preto medzi nimi nemôže vzniknúť spor o právomoc, ale len konflikt o príslušnosť (vecnú, miestnu, kauzálnu).

44. Napadnuté uznesenie exekučného súdu vychádza z toho, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá s dlžníkom, ktorým je právnická osoba, a nie s fyzickými osobami jej štatutárov. Okresný súd ako súd exekučný teda posudzoval, či predmetom rozhodovania rozhodcovského súdu bol spor, ktorého sa týkala uzatvorená rozhodcovská zmluva. Zákon o rozhodcovskom konaní ani Exekučný poriadok v znení účinnom v čase rozhodovania okresného súdu však neobsahovali také ustanovenia, ktoré by umožňovali exekučnému súdu vykonať prieskum rozhodcovského rozsudku v nespotebiteľských veciach v exekučnom konaní z hľadiska rozsahu rozhodcovskej zmluvy. V zmysle § 40 ods. 1 písm. a) bodu 3 zákona o rozhodcovskom konaní rozhodovanie o tom, či má byť zrušený rozhodcovský rozsudok v nespotebiteľskej veci, osobitný zákon zveruje osobitne kauzálne príslušným súdom podľa § 28 ods. 1 CSP. Tieto súdy sú okrem iného oprávnené posudzovať, či sa rozhodcovským rozsudkom „rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky“, čo predstavuje jeden zo zákonných dôvodov zrušenia takéhoto rozhodcovského rozsudku.

45. Zákonné oprávnenie účastníka konania namietat' nedostatok právomoci rozhodcovského súdu podľa § 21 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní a jeho oprávnenie podať žalobu o zrušenie takéhoto rozhodcovského rozsudku kauzálne príslušnému súdu podľa § 40 zákona o rozhodcovskom konaní nepripúšťajú skúmanie právomoci rozhodcovského súdu zo strany exekučného súdu v rozsahu, ktorý patrí civilnému súdu. Nevyužitie postupu podľa zákona o rozhodcovskom konaní (námiетка nedostatku právomoci a žaloba o zrušenie rozsudku, pozn.) v iných ako spotrebiteľských veciach znamená stratu možnosti spochybňovať rozhodcovskú zmluvu v exekučnom konaní na strane žalovaného účastníka rozhodcovského konania, ktorý znáša svoju

procesnú zodpovednosť za včasné uplatňovanie účinných prostriedkov ochrany, ktoré mu právny poriadok priznáva (II. ÚS 298/2020).

46. Vychádzajúc z uvedeného, ústavnému súdu neostáva iné, ako konštatovať, že exekučný súd napriek absencii zákonnej opory pre takýto postup skúmal platnosť a rozsah rozhodcovskej zmluvy. Tieto atribúty rozhodcovskej zmluvy sú však zákonnými dôvodmi na zrušenie rozhodcovského rozsudku a rozhodovanie o nich je zákonom zverené kauzálne príslušnému okresnému súdu (§ 28 ods. 1 CSP). Zastavenie exekúcie na základe výsledkov takéhoto skúmania obchádzajúceho zákonný postup predstavuje procesnú vadu, ktorá mala vplyv na vecnú správnosť napadnutého uznesenia okresného súdu a z ústavného hľadiska jej intenzita indikuje neakceptovateľnosť.

47. Nad rámec uvedeného ústavný súd považuje za potrebné dodať, že uznesenie sp. zn. IV. ÚS 484/2018, na ktoré poukazoval okresný súd, nie je v danej veci aplikovateľné z dôvodu skutkovej odlišnosti oboch prípadov. Kým v prejednávanej veci predchádzala vydaniu rozhodcovského rozsudku písomná rozhodcovská zmluva zahŕňajúca aj uplatnenie pohľadávky voči konateľovi spoločnosti, vo veci sp. zn. IV. ÚS 484/2018 išlo o tacitne založenú právomoc rozhodcovského súdu s nedostatkom v doručovaní písomností povinnému. Vychádzajúc z uvedeného, ide o rozhodnutie ojedinelé, zohľadňujúce špecifické okolnosti prípadu, ktoré nemá zásadnejší vplyv na judikatúrnu líniu načrtnutú v ostatnom období ústavným súdom vo veciach sp. zn. II. ÚS 300/2018, sp. zn. II. ÚS 395/2019, sp. zn. IV. ÚS 22/2020, sp. zn. I. ÚS 265/2020, sp. zn. IV. ÚS 282/2020, sp. zn. II. ÚS 298/2020, ktorej sa ústavný súd pridrižiava aj v tejto veci.

48. Sumarizujúc už uvedené závery, ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

49. Keďže ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo k porušeniu práv sťažovateľky zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, bolo potrebné zároveň v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodnúť o jeho zrušení a v záujme efektívnej ochrany práv sťažovateľky aj vrátení veci v zmysle § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie (bod 2 výroku tohto nálezu).

50. Po zrušení napadnutého uznesenia okresného súdu a vrátení veci na ďalšie konanie bude okresný súd povinný opätovne rozhodnúť o návrhu povinného na zastavenie exekúcie, pričom bude viazaný právnym názorom ústavného súdu vyjadreným v tomto náleze (§ 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

V.

Trovy konania

51. Pri výpočte trov právneho konania ústavný súd vychádzal z ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2019 zodpovedá sume 163,33 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky, ktorým je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2018, ktorá bola vo výške 980 eur). Sadzba za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý priznaný úkon právnej

služby vykonaný v roku 2019 je v sume 9,80 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky).

52. Ústavný súd priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom v celkovej sume 415,51 eur vrátane dane z pridanej hodnoty [ďalej len „DPH“ (ústavný súd považuje za preukázané, že právny zástupca sťažovateľky je platcom DPH)], a to za 2 úkony právnej pomoci vykonané v roku 2019 zvýšené o 20 % DPH, t. j. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom [§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky] a písomné podanie ústavnej sťažnosti [§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky], a dvakrát paušálnu náhradu hotových výdavkov v roku 2019 zvýšenú o 20 % DPH.

53. Ústavný súd nepriznal právnemu zástupcovi odmenu a režijný paušál za repliku k vyjadreniu okresného súdu k ústavnej sťažnosti. Túto skutočnosť ústavný súd odôvodňuje tým, že právny zástupca sťažovateľky síce reagoval aj na vyjadrenie okresného súdu a zúčastnenej osoby, ale bez uvedenia nových skutočností, ktoré by mali vplyv na rozhodnutie ústavného súdu vo veci samej. Z uvedených dôvodov ústavný súd v tejto časti rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto nálezu.

54. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v znení účinnom po 1. januári 2021 v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VI. Záver

55. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júla 2021

Libor DUEA
predseda senátu